

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 31/2020-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, Pollova 32, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na právnu pomoc zaručeného čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a bližšie nekonkretizovaného základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 3/2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého postupu a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na právnu pomoc zaručeného čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a bližšie nekonkretizovaného základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 To 3/2019 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej prílohy vyplynulo, že sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 70/2016 z 25. októbra 2018 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) uznaná vinnou zo spáchania zločinu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20 a § 221 ods. 1 a 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo jej bol podľa § 221 ods. 3, § 38 ods. 2 a 3, § 36 písm. j) a § 51 ods. 1, 2 a 3 písm. c) a ods. 4 písm. g) Trestného zákona uložený trest odňatia slobody v trvaní troch rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu piatich rokov so súčasným uložením probačného dohľadu v skúšobnej dobe. Proti označenému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, ktoré krajský súd uznesením sp. zn. 4 To 3/2019 z 13. februára 2019 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“) ako nedôvodné zamietol podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

3. Sťažovateľka namieta porušenie v záhlaví ústavnej sťažnosti označených práv postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ktoré odôvodňuje najmä tým, že krajský súd ako odvolací súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s jej odvolacou námietkou

porušenia práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces súdom prvej inštancie. Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti najmä uviedla:

„Odvolací Krajský súd v Košiciach sa podrobne a zákonným spôsobom nevysporiadal s odvolacími dôvodmi sťažovateľa..., no hlavne sa odvolací súd nevysporiadal so skutočnosťou, či skutočne vyjadril sťažovateľ, a teda či požiadal súd, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jej neprítomnosti, a teda malo sa toto vyjadrenie sťažovateľa vzťahovať na jedno, či na všetky hlavné pojednávania?! Keďže odvolací súd NEMAL SPLNENÉ procesné podmienky – sťažovateľ (obžalovaná) nedala písomný súhlas, aby sa Verejné zasadnutie na Krajskom súde v Košiciach, dňa 13.02.2019 vo veci pod č. k. 4To/3/219 konalo BEZ JEJ ÚČASTI a v JEJ NEPRÍTOMNOSTI tým, že odvolací súd aj napriek osobnej neprítomnosti sťažovateľa na VZ dňa 13.02.2019 konal a rozhodol, aj keď neskúmal procesné podmienky na konanie VZ, BOLI porušené ÚSTAVOU GARANTOVANÉ PRÁVA SŤAŽOVATEĽA...

A navyše tu vystáva aj otázka adekvátnosti, a teda aj zákonnosti, a teda aj účelu výšky uloženého trestu, keďže trestné konanie bolo vedené od roku 2012 a rozsudok súdu prvého stupňa bol vydaný až v roku 2018 - teda po viac ako 6 rokoch ...

Tak isto sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou prvostupňového súdu uvedenou v napadnutom rozsudku, pokiaľ ide o právne posúdenie konania obžalovanej, ako zločinu podvodu spáchaného formou spolupáchateľstva podľa § 20, § 221 ods. 1, 3 písm. a/ Tr. zák. Podľa vyjadrenia odvolacieho súdu, mal po stránke subjektívnej konať sťažovateľ vo forme priameho úmyslu podľa § 15 písm. a/ Tr. zák.

Sťažovateľ poukazuje, že podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku poškodeného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]... s uplatneným nárokom na náhradu škody odkázal súd na civilný proces, pričom sťažovateľ poukazuje, že týmto výrokom a týmto postupom de facto súd prvostupňový a aj odvolací potvrdili POCHYBNOSŤ sťažovateľa, že NEBOLA REÁLNE PREUKÁZANÁ EXISTENCIA spôsobnej škody zo strany sťažovateľa.

... A teda nebolo dôkazmi preukázané, aby boli naplnené znaky konania formou spolupáchateľstva v zmysle § 20 Trestného zákona na strane sťažovateľa a NEBOLO dôkazmi preukázané, aby sťažovateľ svojim konaním sa obohatila a aký spôsobom a v akej výške...?!

Poukazujeme, že to v obžalobnom návrhu, a to vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyjadrenia poškodených nebolo a nie je presne a jasne uvedené...“

4. Keďže sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za nezákonné a protiústavné, žiada aj primerané finančné zadostučinenie, ktoré odôvodňuje spôsobenou nemateriálnou ujmom „v podobe nerešpektovania a zneužívania zákona a porušenia... ústavných práv“.

5. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka, žiadajúc o prednostné prerokovanie jej ústavnej sťažnosti, navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ], dátum narodenia: [REDAKOVANÉ] upravené v čl. 46 ods. 1, čl. 47, ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní pod sp. zn. 4To/3/2019, IČS: 7216010957, porušené bolo.

2. Rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, pod sp. zn. 4To/3/2019, IČS: 7216010957 zo dňa 13.02.2019 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], dátum narodenia: [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadostučinenie 5000 Eur (slovom päťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný sťažovateľovi vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], dátum narodenia: [REDAKOVANÉ] sa priznávajú trovy..., ktoré je povinný Krajský súd v Košiciach zaplatiť na účet advokáta JUDr. Rastislava Lenarta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia...“

6. Vec sťažovateľky bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce bola predbežne prerokovaná v treťom senáte ústavného súdu v zložení Mojmir Mamojka (predseda senátu) a sudcovia Peter Straka a Martin Vernarský.

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

14. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

15. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietrahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

III.

Právne hodnotenie ústavného súdu

17. Predmetom ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie označených základných práv postupom krajského súdu v napadnutom konaní, v ktorom krajský súd rozhodoval o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku okresného súdu. Ústavný súd je podľa § 45 zákona o ústavnom súde viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, pričom sťažovateľka ani v dôvodoch, ani v petite svojej ústavnej sťažnosti nešpecifikovala, ktoré základné právo zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy malo podľa jej názoru byť postupom krajského súdu porušené. Napriek tomu ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľku na upresnenie sťažnostného petitu, keďže ani odstránenie predmetného nedostatku by nebolo spôsobilé viesť k zmene výsledku predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti.

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že krajský súd sa v napadnutom uznesení nevysporiadal s jej odvolacou námietkou porušenia práva na obhajobu a práva na spravodlivý proces súdom prvej inštancie.

19. Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

20. Z podstaty princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd pri uplatňovaní svojej právomoci vychádza zo zásady, že ústava ukladá všeobecným súdom chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

21. Súčasťou ustálenej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

22. Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

23. Podľa § 370 ods. 1 druhej vety Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

24. Ústavný súd k námietke sťažovateľky predovšetkým uvádza, že pokiaľ sťažovateľka zastáva názor, že postupom všeobecných súdov došlo k neprípustnému zásahu do jej základného práva na obhajobu spôsobom, ktorý v ústavnej sťažnosti opisuje, má právo proti napadnutému uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, podať dovolanie podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, o ktorom by rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd.

25. Sťažovateľka netvrdí ani nepreukazuje, že by proti odvolaciemu uzneseniu krajského súdu sp. zn. 4 To 3/2019 z 13. februára 2019 podala dovolanie podľa Trestného poriadku, ktorým by namietala v ústavnej sťažnosti identifikované nedostatky postupu krajského súdu ako súdu odvolacieho. Ústavný súd tak nepovažuje za preukázané, že by právny prostriedok poskytnutý na účel ochrany jej základných práv a slobôd sťažovateľka využila.

26. Keďže teda sťažovateľka ešte nevyčerpala všetky právne prostriedky na ochranu jej práv pred všeobecnými súdmi, v danom štádiu konania nie je prípustné nahrádzať právomoc dovolacieho súdu na poskytnutie ochrany označeným základným právam konaním o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že predbežne prerokúvanú ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako neprípustnú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu